

HÅLLBARHETS- REDOVISNING TOMELILLA 2020

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Innehåll

Inledning.....	3
Vision för Tomelilla kommun.....	3
Livskvalitetsprogram för Tomelilla 2030.....	3
Hur går vi från ord till handling.....	4
Hållbarhetsarbetet Tomelilla 2020 - 2021 och framåt	4
Årets Guldkorn 2020.....	5
I fokus 2020	5
Coronapandemin.....	5
Climate week Österlen.....	6
Måltidsriktlinjer.....	6
Analys.....	6
Fritidscheck.....	7
Grön arena-gård	7
Nyby-appen.....	7
Aktivitetspark.....	8
Ungdomsråd med ungdomspresidium.....	8
Heltid som norm	8
Kranmärkt	8
Rent vatten	8
Förvaltningens energiförbrukning	8
Delningstjänst	9
HVO - konvertering	9
Samordnad Varudistribution	10
Gemensam kretsloppsplan 2021–2030	10
Förvaltningens statistik – Hållbar konsumtion och produktion	10
Avtal återbrukade möbler.....	11
Klimatväxling.....	11
100% fossilbränslefria kommuner	11
Förvaltningens statistik.....	12
Glokala Sverige.....	14
Förslag till fokus 2021–2022.....	14
Uppföljning Agenda 2030	15
Uppföljning Miljö och Klimat.....	20

Inledning

”En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov”. -Brundtland rapporten 1987

Förvaltningen arbetar dagligen, både i det stora och lilla för att uppnå en hållbar framtid. Ett arbete som under de senaste åren har intensifierats och blivit mer nödvändigt för utveckling och tillväxt. Ett arbete som sker i samverkan, inte bara inom förvaltningen utan även med näringsliv, föreningar och andra offentliga aktörer både lokalt och nationellt.

År 2020 har på många sätt varit ett utmanande år, omställning i arbetet, hemmajobb och toalettpapper som har tagit slut. Diskussioner om beredskap och lokalproducerat har intensifierats, samtidigt som människor har tvingats anpassa sig. Corona-pandemin är förödande, men den har även visat att det finns möjlighet till förändring. Förändringar som är nödvändiga för att uppnå en hållbar utveckling och som bidrar till minskad klimatpåverkan. Nu finns möjligheten att planera för och genomföra en hållbar omstart efter Corona. Arbetet måste börja nu och det är vi som ska göra det.

I rapporten redovisas en del av det hållbarhetsarbete som pågår i förvaltningen, det kan vara projekt, åtgärder och aktiviteter för 2019–2020 samt statistik och enkla analyser.

Vision för Tomelilla kommun

Visionen är vägledande för Tomelilla kommuns arbete med mål, budget och en rad andra i högsta grad viktiga beslut.

I Tomelilla på Österlen odlar vi matkultur och kreativitet. Vår gemensamma innovationskraft ger näring och hållbar tillväxt.

Tomelilla på Österlen - en kreativ och hållbar bit av Skåne.

Livskvalitetsprogram för Tomelilla 2030

Livskvalitetsprogrammet för Tomelilla 2030 är förvaltningens styrdokument för miljö och folkhälsa och ger riktningen för kommunens hållbarhetsarbete till 2030. Syftet är att ge förutsättningar för lika möjligheter och rättigheter för individen att skapa sin egen livskvalitet, programmet anger mål och riktning för arbetet med fokus på ökad livskvalitet.

I arbetet vill vi inkludera, engagera och inspirera invånare, föreningar, näringsliv och andra kommuner. Tillsammans tar vi alla ansvar för samhällets utveckling och människorna som bor här eller som besöker oss. Med hänsyn till omvärldsfaktorer pekas viljeriktning och prioriteringar för framtiden ut.

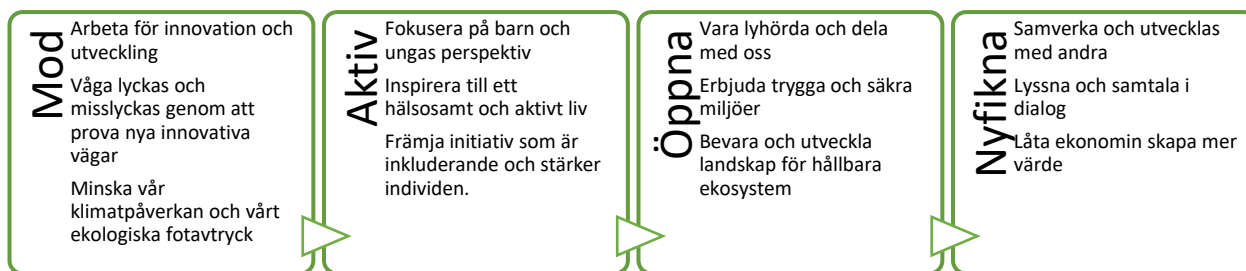
Viljeinriktningarna kopplas till ett antal fokusområden som vi vill förbättra (Vi vill därför) och prioriteringar (Så här gör vi).

Viljeinriktningarna är kopplade till vårt förhållningssätt i arbetet med att uppnå intentionerna med programmet. Vi vill vara modiga, aktiva, öppna och nyfikna i vårt arbete med livskvalitet och hållbar utveckling. Tillsammans identifierar vi utmaningar och prioriterar område vi vill förbättra, **”vi vill därför”**. För varje prioritering finns ett antal förbättringsområden, **”så här gör vi”**, dessa kan vara speciella initiativ som kan syfta till att öka satsningar, skapar förutsättningar och minska negativa konsekvenser.

Livskvalitet enligt World Health Organization, WHO.

”en individs syn på sitt liv utifrån kulturen och de värderingar individen har och lever efter, i förhållande till personliga mål, förväntningar och normer”.

Vi vill vara modiga, aktiva, öppna och nyfikna i vårt arbete för att uppnå en hållbar utveckling och god livskvalitet.

Hur går vi från ord till handling

Programmet pekar inte ut konkreta åtgärder och aktiviteter, detta ansvarar respektive nämnd och verksamhet inom sitt område för att lyfta fram. Alla behöver vara en del av pusslet för att uppnå en hållbar utveckling och ingen ska lämnas utanför i arbetet.

Genom att lyfta in det i verksamhetsplanerna, i de ekonomiska redovisningarna samt i en årlig hållbarhetsredovisning kan programmet hållas levande och aktuellt. Genom att följa omvärldenstrender och de resultat som redovisas i rapporter kan rätt åtgärder sättas in i rätt tid för att styra arbetet mot kommunens strävan att bli en *kreativ och hållbar bit av Skåne*.

Hållbarhetsarbetet Tomelilla 2020 - 2021 och framåt

Året 2020 har varit ett annorlunda år. Pandemin som drabbade världen har påverkat samhället starkt och berör alla människor. Beslutsfattare över hela världen har satsat stora offentliga medel för att bekämpa smittspridningen och bromsa de negativa konsekvenserna.

Enligt klimatpolitiska rådets rapport 2021 minskade utsläppen av växthusgaser under 2020, både globalt och i Sverige, ett resultat av restriktioner och rekommendationer i syfte att minska spridningen. Enligt rapportens bedömning har den tillfälliga utsläppsminskningen endast en marginell effekt på den globala uppvärmningen, och på Sverige förutsättningar att nå klimatmålen. Det kommer att krävs strukturella och permanenta förändringar för en långsiktig lösning och för detta krävs politiska reformer. Kriser skapar förutsättningar till förändring och rapporten visar på att det finns både *mognad* och *momentum* för att öka takten i omställningen. En av de rekommendationer som redovisas i rapporten är att *"Främja de beteendeförändringar som stärker möjligheterna att nå klimatmålen"*. En rekommendation som alla bör ta till sig för att uppnå en hållbar omstart efter pandemin.

Folkhälsan i Tomelilla

Under 2020 presenterades resultatet av region Skånes folkhälsorapport där var 10:e skåning erbjöds att delta och totalt 44% deltog. Områden som berördes i rapporten var hälsa, levnadsvanor, sociala relationer, trygghet, arbete, miljö och boende samt framtidstro. Totalt 49 delområden. Tomelilla kommun ligger bra till i Skåne bland annat när det gäller oro för att förlora sitt arbete, allergi, utsatt för kränkande bemötande, sömnstörning pga. buller och andelen som känner sig ganska/mycket stressade.

Tomelilla ligger bland de kommuner med lägst andel bra självskattad hälsa, och ligger högre än skånesnittet när det gäller andel med övervikt eller fetma, andel som uppnår rekommendation om tillräcklig fysisk aktivitet och andel med lågt socialt deltagande.

Arbetet för att bemöta rapportens utmaningar är påbörjat och det nyligen antagna livskvalitetsprogrammet för Tomelilla har pekat ut prioriteringsområde som berör ett hälsosamt och aktivt liv samt inkludering och meningsfull sysselsättning.

Arbetet med att minska arbetslösheten har redan gett resultat och Tomelilla kommun var den enda kommunen i Skåne som minskade sin arbetslöshet mellan januari 2020 och 2021. Ett resultat av samverkan mellan olika aktörer och det mindre känsliga småskaliga företagandet i kommunen.

Framåt

Hållbarhetsredovisningen för 2020 visar att Tomelilla kommun är på väg åt rätt håll och har de förutsättningar som finns för att växla upp arbetet ytterligare. Det finns utmaningar, vilket inte ska glömmas eller förminskas och en stor del ligger i att skapa kontroll samt översyn över de område där kommunen har störst påverkan. En viktig del är inköp och upphandling. Ett område där förvaltningen skapar förutsättningar för att kunna göra rätt och minska förvaltningens klimatpåverkan, samtidigt som god ekonomisk hushållning främjas.

De beteendeförändringar som krisen har lett till såsom hållbara resmönster, digitala möten samt mer natur- och friluftsliv behöver identifieras och förändringen behöver underlättas. Digitaliseringen är en av förutsättningarna i det framtida arbetet, speciellt när det gäller det hållbara digitala arbetslivet.

Årets Guldkorn 2020

- ★ Införande av stegvis klimatväxling
- ★ Climate week Österlen
- ★ HVO- konvertering av gata och parks maskinpark

Läs mer om dessa längre ner i rapporten.

I fokus 2020

Nedan redovisas en del av det stora hållbarhetsarbetet som har genomförts i förvaltningen under 2020. Många av aktiviteterna berör flera delar av Agenda 2030 arbetet och tilldelningen av specifikt mål har skett med hänsyn till det största fokuset.

Coronapandemin

Coronapandemin har satt ytterligare fokus på hållbarhetsfrågan, människor jobbar hemma i stor utsträckning, reser mindre och hemstrar mer. En utveckling som bland annat syns i statistiken över förvaltningens flygresor där antalet resor har minskat med över 90% från 2019. Även körning med egen bil i tjänst har minskat avsevärt, en effekt av de restriktioner som uppstod i samband med pandemins framfart. Hur framtiden ser ut efter pandemin och om omställningen till färre fysiska möten och mindre resande håller i sig är svårt att veta, men förvaltningen har en möjlighet att styra Coronaomstarten mot en hållbar utveckling.

Genom digitaliseringen och den utvecklingen som redan idag pågår i förvaltningen finns det goda möjligheter att planera för en hållbar omstart.

Climate week Österlen ★

En hållbarhetsvecka med fokus på skånsk matglädje.

Måltidsverkstan valde i år att gå med i nationella Fast fusion Climate week, en miljövänlig vecka inriktat mot skolorna där fokus läggs på god mat och med smaker från hela världen, som dessutom är bra för klimatet och hälsan. 20 kommuner, 165 skolor och 100 000 elever deltog under vecka 43 2020.

Måltidsverkstan valde att bredda veckan, så att både skolan och äldreomsorgen engagerades under namnet Climate Week Österlen med fokus på klimat, lokala råvaror och skånska maträtter. Under veckan serverades bland annat äggakaga från Brösarp Gästis, Tomelilla biffen, fisk från Skillinge och grönsaker från lokala leverantörer.

Veckan genomfördes i samverkan med Lantbrukarnas riksförbund (LRF) som informerade skolelever på skolorna om var den skånska maten kommer ifrån. Ett lyckat initiativ som gav eleverna möjligheten att prata med lantbrukarna direkt.

Initiativet medverkade även till visionens intention att odla matkultur och kreativitet, i samverkan med LRF lyfts det viktiga arbetet lantbrukarna bidrar till i hållbarhetsarbetet.

Måltidsriktlinjer

“Tillsammans gör vi måltiden till en hållbar god upplevelse för alla sinnen”

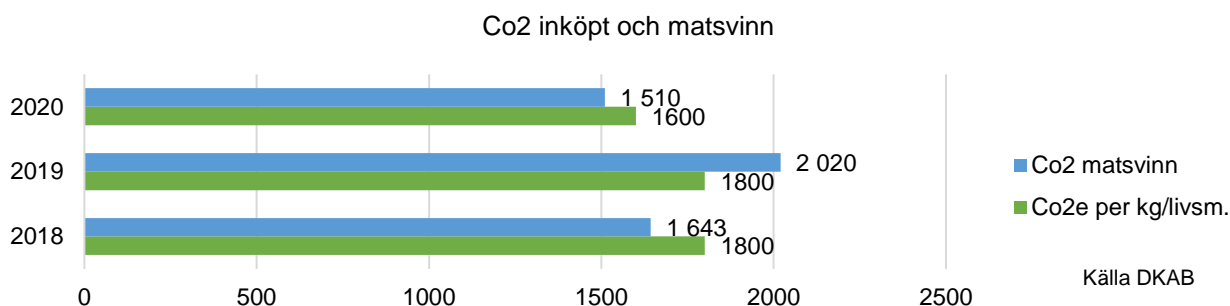
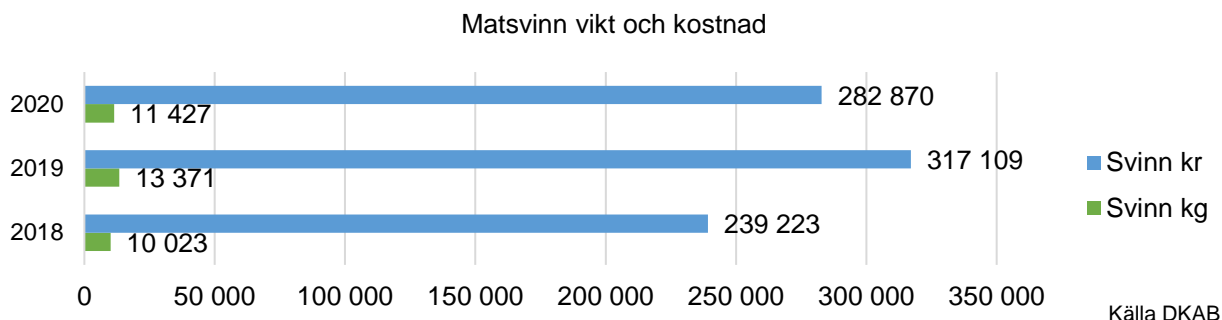
I måltidsriktlinjerna för Tomelilla kommun anges att måltiden och maten ska vara näringsriktig, förebygga ohälsa och skapa en måltid anpassad efter matgästens behov vad gäller mängd, näring, konsistens och allergier/intolerans. Måltiden skapar en positiv upplevelse och ger förutsättningar för goda och hälsosamma matvanor. Måltiden ska ta hänsyn till traditioner, men också inkludera nya smaker och rätter. Genom upphandling av säsonganpassade råvaror, förbättrad köttkonsumtion, minskat matsvinn och samordnade transporter tar vi tillsammans stor hänsyn till klimatpåverkan och arbetar för en hållbar framtid.

Analys

Måltidsverksamhetens arbete med minskat matsvinn har pågått under flertal år och har under tiden förfinats och breddats. Förutom matgästernas tallrikssvinn följs även serveringssvinn och beredningssvinn upp. Samhällets medvetenhet om matsvinnets betydelse, både samhällsekonomiskt och miljömässigt har ökat senaste åren, men arbetet behöver förstärkas ytterligare.

Matsvinnet 2019 uppgick till över 13 300 kg, en toppnotering jämfört med både 2018 och 2020. Om minskningen 2020 är en effekt av Corona är svårt att avgöra men arbetet för att minska matsvinnet behöver fortsätta. Ett arbete som behöver göras i samverkan mellan skola samt vård och omsorg.

Årets statistik redovisar även inköpt Co2 per kg livsmedel, en siffra som har minskat 2020, en effekt av mindre inköpt livsmedel då verksamheter har dragit ner på grund av Corona.

Grafen redovisar koldioxidutsläpp som förvaltningens inköpta livsmedel genererar, dessa uppkommer vid exempelvis produktion och transporter. Utsläppen har minskat mellan 2019 och 2020.

Koldioxidutsläpp för matsvinn kommer av den mat som köps in, men som aldrig äts upp utan slängs i matavfallet.

Fritidscheck

Fritidschecken införs för att öka möjligheten för barn- och ungdomar i åk 4 till 9 att utöva en fritidsaktivitet. Checken är på 250 kr och kan användas hos en förening eller kommunens kultur- och fritidsverksamheter. Syftet var att införa ett system för fritidsaktiviteter som har sin utgångspunkt i ungdomarnas egna önskemål. Checken är giltig under 2021.

Grön arena-gård

Grön Arena är ett koncept inom Hushållningssällskapet som erbjuder tjänster inom social omsorg, skola och hälsa. Syftet är att unga, vuxna och gamla ska få ett rikare liv genom olika aktiviteter på gården.

Brukare knutna till socialtjänsten samt vård och omsorg inom Tomelilla kommun får genom grön arena-gård möjlighet att tillbringa tid på gården och lära sig mer om djur och natur. [Grön arena - läs mer](#)

Nyby-appen

En digital lösning som möjliggör direktkontakt mellan de som har behov av hjälp och de som vill och kan hjälpa till. Kommunen lägger upp grupper med volontärer som är godkända antingen av kommun eller av frivilligorganisation ex. Röda Korset. Organisationerna administrerar sina egna grupper och volontärer.

När Corona-pandemin slog till och restriktionerna för de i riskgruppen skärptes, användes den digitala lösningen till att hitta volontärer som kunde hjälpa personer i karantän med exempelvis att handla och hämta mediciner. [Nyby - läs mer](#)

Aktivitetspark

I september invigdes aktivitetsplanen vid kastanjeskolan, en plats som innehåller en skateboardbana, utepingisbord och en kullerbyttestång. En plats som främjar och uppmanar till rörelse hos barn och unga.

Ungdomsråd med ungdomspresidium

Ungdomsrådet bildades redan 2019 och representationen utgörs av elever från samtliga skolors elevråd i kommunen. Ungdomsrådet/presidiet ska utgöra de ungas röst i kommunen i olika frågor. Frågor där ungdomsrådet varit delaktiga under 2019/2020 är; detaljplanefrågor, utveckling av multiarena, namn på sporthall, framtida skolororganisation och trygghetsvandring.

Heltid som norm

Heltidsarbete som norm är ett led i att säkra framtida kompetensförsörjning liksom arbetet med timavlönade medarbetare enligt information ovan. Eftersom kvinnor till större del än män jobbar deltid är heltid som norm till stor del ett jämställdhetsprojekt.

Kranmärkt

En nationell hållbarhetsmärkning för verksamheter som väljer kranvatten framför flaskvatten. Genom kranmärkningen visar man att man tar ställning för en bättre miljö och inspirerar andra att också välja kranvatten i stället för förpackat vatten.

Kommunhuset och kulturhuset är kranmärkta. [Kranmärkt - läs mer](#)

Rent vatten

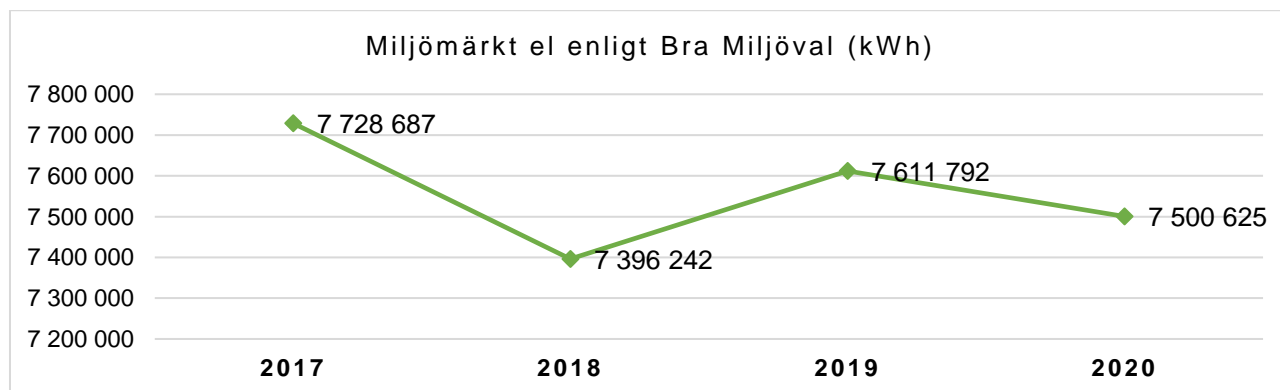
En ombyggnation av Smedstorps vattenverk påbörjades under 2020, med huvudsyfte att införa nitrat-rening. Målet är att ha ett renare dricksvatten, säkrare distribution och bättre anpassade lokaler.

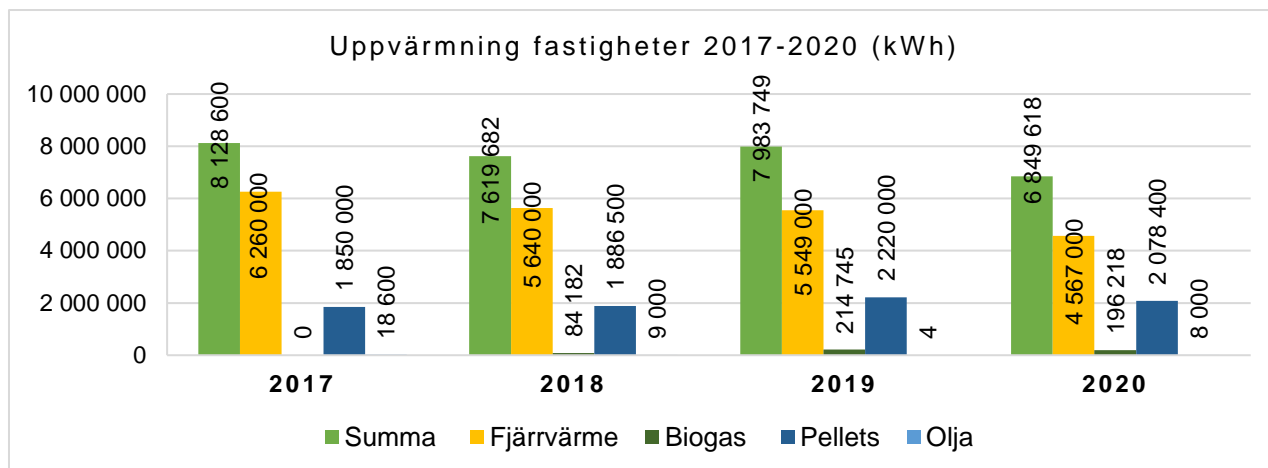

Förvaltningens energiförbrukning

Fastighetsavdelningen har under flera år arbetat med att minska energibehovet och sänka energikostnaderna. Energislukande laster såsom belysning, pumpar och ventilation har bytts ut och ersatts av mer energieffektiva lösningar. Väderleken har varit mild vilket även det har lett till ett minskat behov av energi. Fastighetsavdelningen har även avyttrat Välagården och Herkules vilket även det har minskat energianvändningen.

I graferna redovisas statistik för elförbrukningen samt statistik för uppvärmning över åren 2017 till 2020.

Delningstjänst

En interkommunal delningstjänst typ Blocket, för att låna och byta exempelvis möbler i och mellan kommuner. Målet med delningstjänsten är att få verksamheterna att använda sina resurser effektivare genom att dela dem med andra och på så vis även minska behovet av inköp av nya produkter. Delningstjänsten är ett resultat av ett samverkansprojekt och en innovationsupphandling där Ystad kommun har varit drivande.

Systemet lanserades mars 2020 och har inte kommit i gång i förvaltningen än. Omstart av delningstjänsten förväntas dra i gång under 2021. [Tjänsten](#)

Fiber, utbyggnad och tillgång

Tomelilla kommun har tagit eget initiativ till att bygga fibernät där ingen annan aktör erbjuder fiberanslutning. Målet enligt vår Bredbandsstrategi är att alla ska ha fått möjlighet till en bra uppkoppling år 2025 och Tomelilla kommun har samlat information om vilka fiberaktörer som är aktiva i kommunen på www.tomelilla.se/fiber

Enligt den senaste mätningen från Post- och Telestyrelsen så har 68 % av alla hushåll i Tomelilla kommun fiberanslutning och ca 87 % har absolut närhet till fiberanslutning (vilket innebär att en anslutning kan ske för mindre än en kostnad på 40 000 kr, eller att det ligger fibernät förberett i gatan). Denna mätning är gjord oktober 2020.

Siffran som redovisas i Kolada (på sidan 17 i detta dokument) är de hushåll som är inkopplade, dvs 68% av hushållen i Tomelilla kommun.

Det finns endast ett 20-tal hus kvar på landsbygden som inte ingår i någon plan för fiberutbyggnad, d.v.s. där ingen aktör för tillfället kan erbjuda en fiberanslutning inom två-årstid. Genom att Tomelilla kommun har investerat och byggt fiber i egen regi på landsbygden och samordnat tillsammans med andra fiberaktörer har vi gjort det möjligt för nya marknader och arbetstillfällen och skapat förutsättningar för en hållbar utveckling.

HVO - konvertering ★

På gata och park i Tomelilla kommun tankas numera samtliga dieseldrivna transportfordon med HVO100. Genom att uppdatera sin befintliga dieseltank och köpa in HVO har gata/park enheten konverterat sina fordon och minskar därmed sin klimatpåverkan. Uppgraderingen genomfördes under december 2020 och utfallet kommer att synas i statistiken för 2021. Initialt är det gatukontorets fordon som kommer att tanka HVO. När det nya taggsystemet är på plats kan även andra enheter tanka HVO.

Samordnad Varudistribution

Samordnad varudistribution är ett samverkansprojekt mellan Tomelilla, Ystad och Simrishamn där de övergripande målen är minskad miljöbelastning, högre servicegrad, elektronisk handel, kostnadsbesparing samt att utveckla det lokala näringslivet genom att gynna lokala leverantörer.

Samordnad varudistribution har varit i drift sedan 2013, nuvarande avtal för de samordnade transporterna innehas av GDL och distributionscentralen är placerad i Tomelilla.

Gemensam kretsloppsplan 2021–2030

Från avfall till resurs – en plan tre mål

- Inflödet av material och produkter till kretsloppet har minskat 2030
- Resursanvändningen i kretsloppet har effektiviserats år 2030.
- Spillet från kretsloppet har minskat år 2030

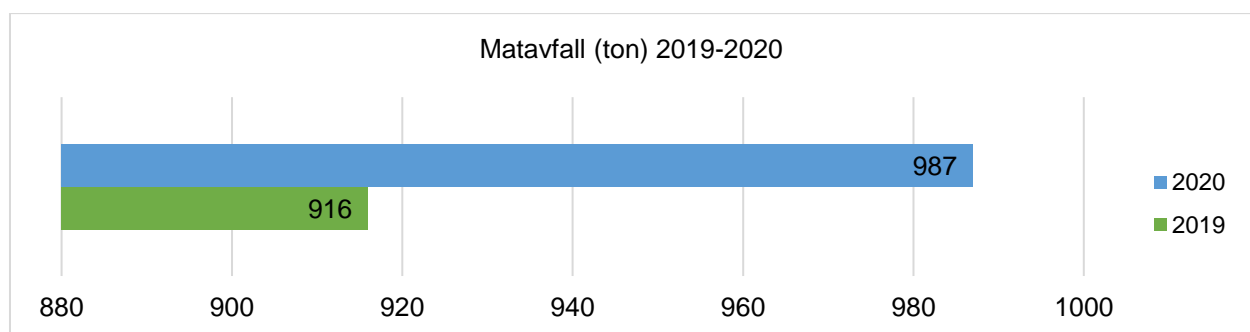
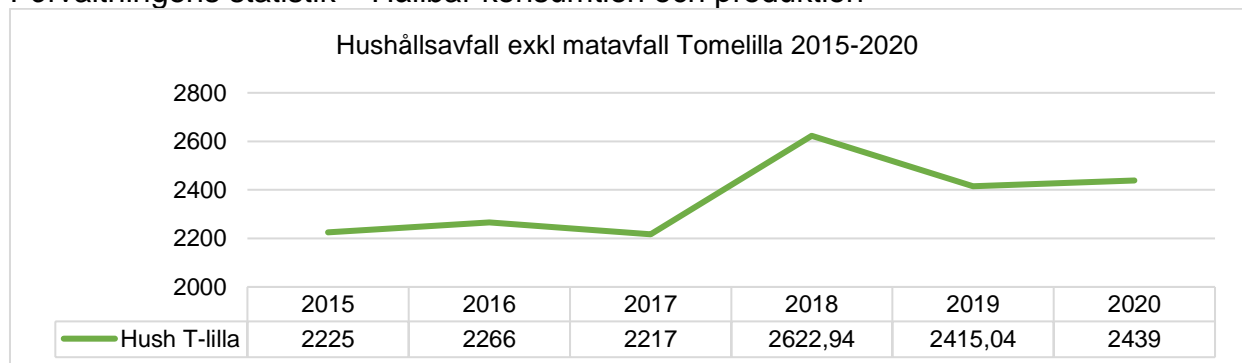
Syftet med den gemensamma kretsloppsplanen är att skapa en hållbar resursanvändning där avfall förebyggs, material och produkter stannar i kretsloppet och det avfall som ändå uppstår ses som en resurs. Planen ska skapa ett engagemang för avfallsfrågor och inspirera för att uppnå kretsloppsplanens mål.

Kretsloppsplanen beslutades i december 2020 och arbetet för att uppnå det åtagande kommunen har antagit kommer att påbörjas 2021. En stor del av det arbetet kommer att samordnas med bland annat projekt för 100% fossilfria kommuner och Glokala Sverige.

Förvaltningens arbete kommer att fokusera på förebyggande av avfall genom att minska inköp dela på resurser och öka återbruk. Genom att öka kunskapen samt ge rätt möjligheter, genom inköpsavtalen kan förvaltningens klimatpåverkan minska.

Förvaltningens statistik – Hållbar konsumtion och produktion

Avtal återbrukade möbler

Under 2020 upphandlade förvaltningen två nya leverantörer av återbrukade möbler, Recycling Partner RP i Malmö AB samt Soeco.

Företagen köper in begagnade kontorsmöbler som sedan rekonditioneras och vid behov renoveras. Förvaltningens verksamheter kan även lämna in möbler för lagning och renovering. Syftet med att erbjuda denna typ av tjänst är att minska förvaltningens inköp av nya möbler och i stället ta in återbrukat, på så sätt minskas förvaltningens klimatpåverkan.

Klimatväxling ★

Klimatkompenseringen för förvaltningens flygresor samt körning med egen bil i tjänst ska utföras genom så kallad klimatväxling. Det innebär att aktiviteter som leder till klimatutsläpp beläggs med en avgift som sedan finansierar projekt inom förvaltningen som bidrar till minskad klimatpåverkan. Syftet med klimatväxlingen är att minska användningen av fossilt bränsle och därmed minska klimatpåverkan från förvaltningen.

Klimatväxlingsmodellen avgränsas genom att i steg 1 omfatta **tjänsteresor med flyg** med start 1 december 2020, därefter steg 2 **körning med egen bil i tjänst** från och med 1 januari 2022. Dessa är de två reskategorier som ger störst klimatutsläpp.

Klimatväxling av flygresor är 30% fram till 2022, då höjs klimatväxlingen till 50%. Efterföljande år höjs det med 20% och från år 2025 kommer flygresorna att klimatväxlas med 100%.

För körning med egen bil i tjänst blir det ett procentuellt påslag på 10% med start 1 januari 2022.

100% fossilbränsle fria kommuner

Genom projektet 100% fossilbränsle fria kommuner arbetar förvaltningen för att minska sin klimatpåverkan med i genomsnitt 25%, genom att inrikta sig på fem olika arbetspaket. Det övergripande målet är att kommunerna använder minimalt* med fossil energi inom den egna verksamheten och genom sin konsumtion av produkter och tjänster. Deltagarna agerar på ett aktivt sätt som föredömen för andra aktörer i samhället genom att påvisa möjligheterna och fördelarna med att bedriva klimatsmart verksamhet.

**Minimalt definieras som 5–10 % fossil energianvändning*

Arbetspaketen;

- Fossilfria fordon och arbetsmaskiner – Målet är att 90% av kommunens personbilar och lätta lastbilar är avsedda att primärt drivas med fossilfritt drivmedel samt att 80 % av drivmedlet som används i den egna verksamheten är fossilfritt.
- Fossilbränsle fria tjänsteresor – Fokus på att minska och växla om förvaltningens tjänsteresor. Målet är att 70% av tjänsteresorna ska genomföras med fossilbränsle fria alternativ.
- Klimatsmart offentlig konsumtion – Fokus på ökad kännedom om hur konsumtionen av produkter och tjänster bidrar till klimatpåverkan.
- Ledarskap och inspiration – Kunskapsspridning om klimatfrågan samt vilka möjligheter och utmaningar det medför.

För dessa arbetspaket finns ett antal aktiviteter som förvaltningen har valt att fördjupa sig i. Resultat för 2020 presenteras i en separat rapport.

Förvaltningens statistik

Resor

Under 2020 har resor inom tjänsten på grund av Covid-19 minskat avsevärt, vilket syns tydligt på både antalet tåg- och flygresor, men framför allt syns det på den stora minskningen av koldioxidutsläpp från flygresor. Från cirka 65 000 kg till cirka 1339 kg koldioxid.

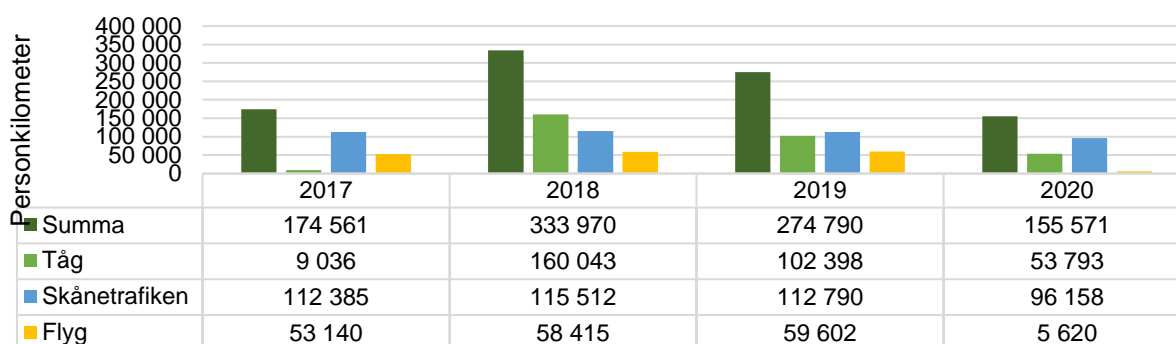
Totalt har resorna minskat över åren, men skillnaden mellan 2020 och de andra åren är inte märkbar om man jämför resorna med Skånetrafiken. Något som kan förklaras av en något lägre smittspridning av Corona i Skåne under våren 2020. Skånetrafikens resor innefattar både buss och tåg. Statistiken för tåg innefattar nationella resor med ex. SJ.

Skånetrafikens miljörapport för förvaltningens resor 2020

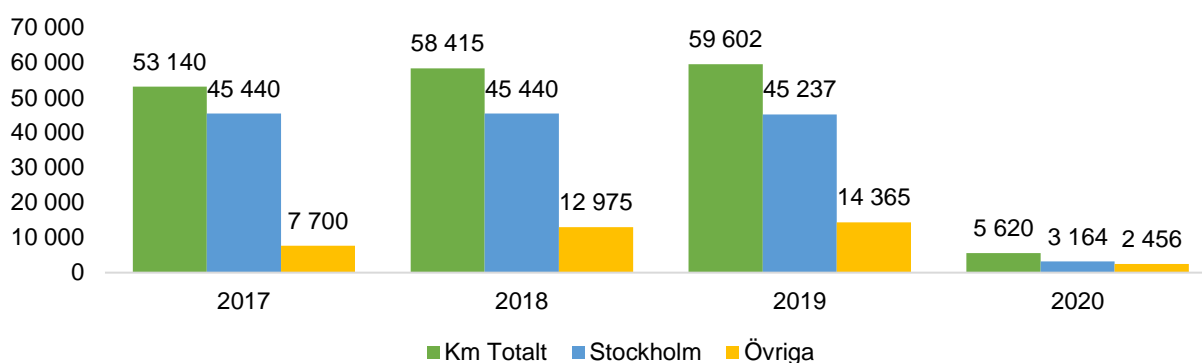
2573 resor, 96 158 kilometer

Detta har besparat miljön 11 924kg koldioxid, jämför med om dessa resor hade skett med bil

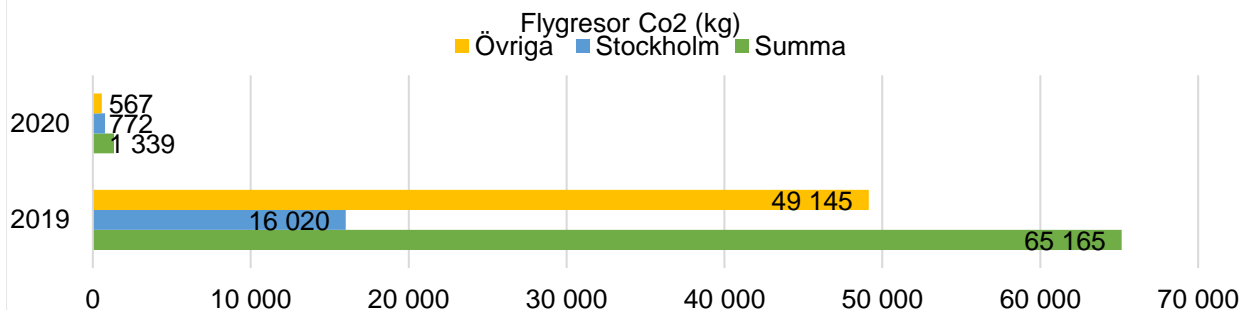
Tåg, Skånetrafiken och flyg

Flygresor (km)

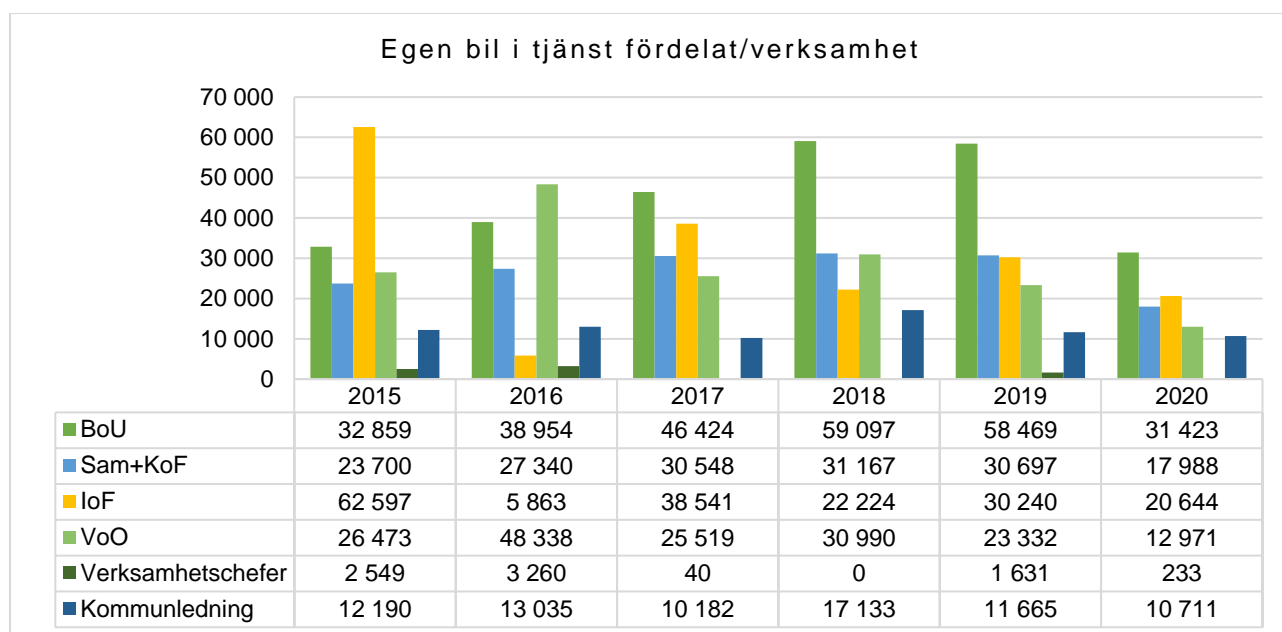
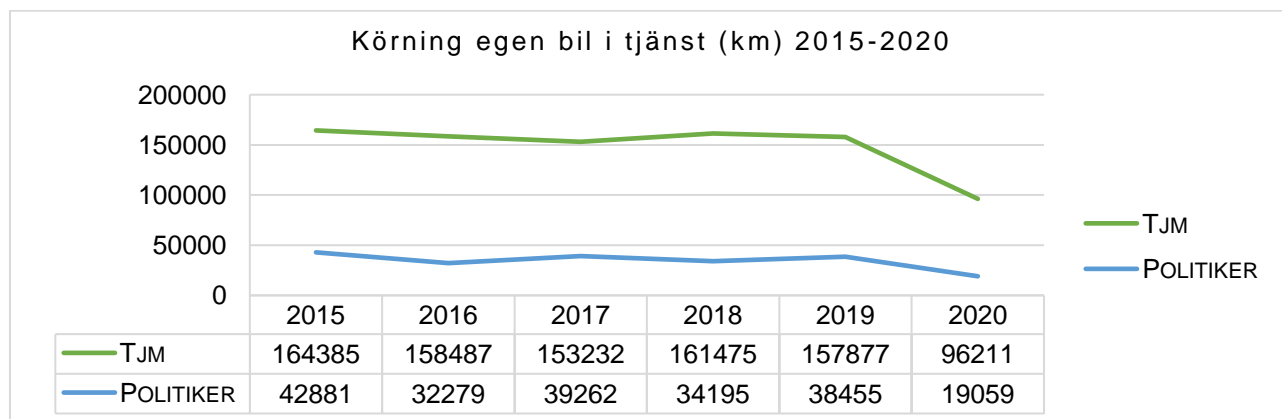

Flygresor Co2 (kg)

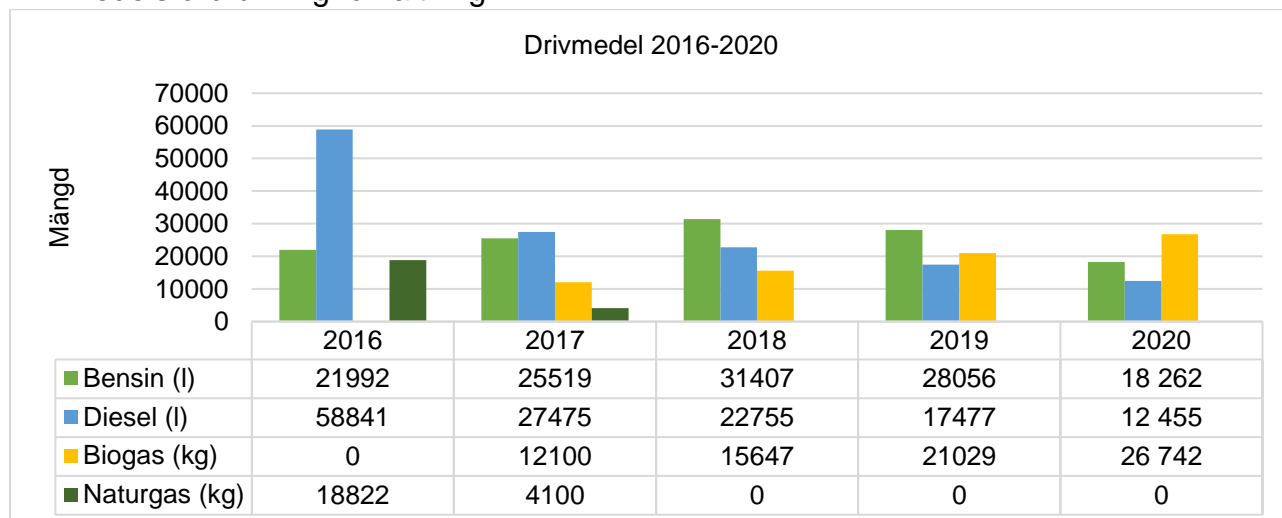

Körning egen bil i tjänst

Under 2020 minskade körning med egen bil i tjänst för anställda med mer än 60 000 km, en minskning på 60% jämfört med 2019. Den största minskningen på 68% stod Stöd och omsorg för,

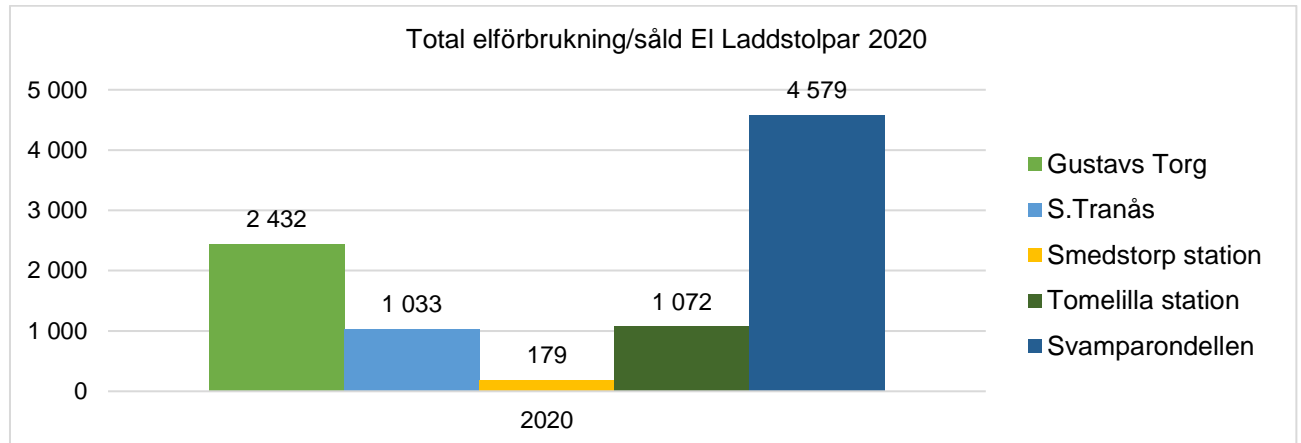
Drivmedelsförbrukning förvaltning

Laddstolpar

Med hjälp utav ett stöd på 675 000 kr från klimatklivet kunde kommunförvaltningen under 2017 etablera 5 semisnabbladdare och en snabbladdare.

Statistiken avser såld el till externa kunder, inte förbrukning i förvaltningens egna fordon. Förvaltningen äger totalt sex laddstolpar, en snabbladdare och fem semisnabbladdare. Försäljning av el sker via Fortum Charge and Drive.

Glokala Sverige

Tomelilla kommun har valt att gå med i det nationella projektet Glokala Sverige som en del i kommunens långsiktiga hållbarhetsarbete, en del av projektet är att öka kunskapen om Agenda 2030 och de 17 globala hållbarhetsmålen. Glokala Sverige är ett samarbete mellan Svenska FN-förbundet, SKR och ICLD med syfte att stärka kunskap och engagemang för Agenda 2030 och Globala målen bland politiker och tjänstepersoner i kommuner och regioner.

Den 18 september 2020 genomfördes en digital utbildningsträff om Agenda 2030 och de 17 globala hållbarhetsmålen för cheferna i förvaltningen. Träffen bjöd på en övergripande omvärldsanalys, samt en mer lokal analys över nuläget och det pågående arbetet. Det bjöds även på möjligheten att diskutera det kommunala hållbarhetsarbetet kopplat till Agenda 2030.

Kommunförvaltningen har beslutat om att fortsätta sitt deltagande i Glokala Sverige.

Förslag till fokus 2021–2022

Under 2021 och 2022 kommer hållbarhetsarbetet att fokuseras på livskvalitetsprogrammets uppstart och uppföljning av programmet. Programmet sträcker sig över de tre hållbarhetsaspekterna socialt, ekonomiskt och ekologiskt, att hitta balansen i det arbetet är viktigt för att uppnå syftet med LKP. Arbetet behöver kopplas ihop med integrationsstrategin, jämställdhets- och jämlikhetsarbetet.

Tre viktiga fokusområde 2021;

- Information om LKP, kopplat till verksamheternas arbete.
- Uppföljning av arbetet kopplat ekonomisk redovisning och verksamhetsuppföljning.
- Ta fram en modell för Munkeekonomi.

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Uppföljning Agenda 2030

De nyckeltal som redovisas nedan är ett resultat av RKA:s uppdrag inom arbetet med nyckeltal för Agenda 2030. Nyckeltalen ska vara ett stöd för arbetet i kommunerna kopplat till de globala hållbarhetsmålen för Agenda 2030. RKA fick uppdraget att leda arbetet i samråd med SCB, Agenda 2030-delegationen och ett antal kommuner och landsting. Nyckeltalen är ett viktigt steg för att Agenda 2030 ska förverkligas i hela Sverige och publicering av nyckeltalsurvalet presenterades första gången i Kolada 2019. Läs mer: [Kolada](#) [Vägledning RKA](#)

Färgerna visar var Tomelilla kommun ligger i jämförelse med andra kommuner;

● Bästa 25% ● Mittersta 50% ● Sämsta 25% ● Ingen data

Mål 1 Ingen fattigdom

Fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Fattigdom innebär bland annat även brist på frihet, makt, inflytande, hälsa, utbildning och fysisk säkerhet.

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Invånare 0–19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, (%)	7,6	8,9	9,0		
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	0,7	0,8	0,8	0,8	

Mål 2 Ingen hunger

Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk.

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Invånare med fetma, andel (%)	Saknas				
Ekologiskt odlad åkermark, andel (%)	4	5	5	5	

Mål 3 God hälsa och välbefinnande

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)					
Medellivslängd kvinnor, år	83,0	83,6	84,2	84,0	83,4
Medellivslängd män, år	80,5	80,4	79,7	80,0	80,1
Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%)	42,3	47,7	44,7		
Fallskador bland personer 65+, 3-årsmedel, antal/100 000 inv.	3 547	3 243	3 167	2 962	
Antibiotikaförsäljning, recept/1000 inv.	355,1	342,3	329,6	310,0	

Mål 4 God utbildning

Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Barn 1–5 år inskrivna i förskola, andel (%)	80	86	82	85	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	87,8	74,1	64,8	71,5	73,9
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	77,6		75,0		70,1
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	77,2	76,3	76,6	64,0	65,7
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)	73,8	71,3	76,1		
Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	25,4	26,3	26,6	27,0	

Mål 5 Jämställdhet

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)	53	54	55	57	
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	22,1	25,0	25,2	28,6	28,9
Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	33,6	33,2	34,4	34,5	36,3
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	76,4	77,6	79,1	77,2	

Mål 6 Rent vatten och sanitet för alla

Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Vattentäkter med vattenskyddsområde, andel (%)		87,5	88,9	88,9	
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)					
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	28,6	14,3	14,3	14,3	14,3
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	100	100	100	100	100

Mål 7 Hållbar energi för alla

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Elavbrott, genomsnittlig avbrottsd tid per kund (SAIDI), minuter/kund	229	132	173	196	
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)	99,7			99,7	
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv.		27		24	

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Bruttoregionalprodukt (BRP), kr/inv	246	252	262		
	137	982	226		
Invånare 16–24 år som varken arbetar eller studerar, (%)	9,0	7,1	9,3		
Förvärvsarbetande invånare 20–64 år, andel (%)	79,0	79,0	78,8	79,2	
Långtidsarbetslöshet 25–64 år, andel (%) av bef.	4,1	4,3	4,2	4,1	5,1

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, (%)	24,3	35,6	56,5	62,7	68,1
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI		84	83	81	
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	40,2	40,4	45,7		

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)					
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)			59	51	77
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20–64 år, vistelsetid 4–6 år, andel (%)		41,0	45,8		

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Demografisk försörjningskvot	0,87	0,87	0,90	0,90	0,91
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	17,2	18,7	19,0	19,2	
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg/inv	22,0	22,1	20,8		
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg	293 590	296 890	282 520		
Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom). kg/inv	1,54	1,45	1,42		
Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom), kg	20 500	19 430	19 190		

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	635	675	688	593	
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, (%)	42	43	37	45	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	8	9	8	9	

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv.	9,60	9,62	9,16		
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv	127 909	129 012	124 181		
Miljöbilar i kommunorganisationen, (%)	35,4	44,8	48,6	63,3	63,3
Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området, (%)	10,0	10,2	10,4	10,8	
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	838,5	832,3	825,9	808,9	

Mål 14 Hav och marina resurser

Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling - Nyckeltal för mål 14 saknas för kommuner.

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Skyddad natur totalt, andel (%)	8,0	8,0	8,0	8,0	

Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer

Nyckeltal Agenda 2030	2016	2017	2018	2019	2020
Invånare 16–84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)					
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv	1 088	1 103	1 342	1 410	
Förstagångsväljare som röstade i senaste kommunfullmäktigevalet, andel (%)	77	77	82	82	82
Verksamhetens resultat kommun, andel (%) av skatter och statsbidrag				-0,1	

Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap

Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling - *Nyckeltal för mål 17 saknas för kommuner.*

Uppföljning Miljö och Klimat

Indikatorer för uppföljning av Sveriges miljömål för kommuner och klimatnyckeltal från Klimatkommunerna på uppdrag av SKR. Indikatorerna grupperas utifrån olika utsläpps- och åtgärds-kategorier.

www.sverigemiljomal.se

Generationsmålet. Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Färgerna visar var Tomelilla kommun ligger i jämförelse med andra kommuner;

● Bästa 25% ● Mittersta 50% ● Sämsta 25% ● Ingen data

Läs mer: [Kolada Miljö](#)

Nyckeltal Miljö och klimat				
Titel	2016	2017	2018	2019
Klimatpåverkande utsläpp				
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO ₂ -ekv/inv.	9,60	9,62	9,16	
Utsläpp till luft av växthusgaser, jordbruk, ton CO ₂ e/inv	6,10	6,23	5,93	
Utsläpp till luft av växthusgaser, egen uppvärmning, ton CO ₂ e/inv.	0,29	0,25	0,25	
Utsläpp till luft av växthusgaser, arbetsmaskiner, ton CO ₂ e/inv	0,52	0,53	0,49	
Utsläpp till luft av växthusgaser, industri, ton CO ₂ e/inv	0,40	0,27	0,26	
Utsläpp till luft av växthusgaser, transporter, ton CO ₂ e/inv	1,95	2,00	1,93	
Utsläpp till luft av växthusgaser, el och fjärrvärme, ton CO ₂ e/inv	0,01	0,02	0,02	
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO ₂ -ekv	127 909	129 012	124 181	
Utsläpp till luft				
Utsläpp till luft av kväveoxider (NO _x), totalt, kg/inv	22,0	22,1	20,8	
Utsläpp till luft av kväveoxider (NO _x), totalt, kg	293 590	296 890	282 520	
Utsläpp till luft av PM _{2.5} (partiklar <2.5 mikrom). kg/inv	1,54	1,45	1,42	
Utsläpp till luft av PM _{2.5} (partiklar <2.5 mikrom), kg	20 500	19 430	19 190	
Utsläpp till luft av ammoniak (NH ₃), totalt, kg/inv	44,93	45,06	44,40	
Utsläpp till luft av ammoniak (NH ₃), totalt, kg	598,92	604,52	601,98	
Utsläpp till luft av flyktiga organiska ämnen totalt, ton NMVOC/inv	0,04	0,03	0,03	
Utsläpp till luft av flyktiga organiska ämnen totalt, ton NMVOC	475	469	459	
Fysisk planering/Samhällsplanering/Markanvändning				
Medelavstånd till skyddad natur, km	1,20	1,20	1,20	1,20
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	40,2	40,4	45,7	
Nyttillkomna bostäder i kollektivtrafiknära läge, andel (%)		31,8	92,9	
Cykelväg i kommunen, total, meter/inv.	1,9	1,9	1,9	1,9
Cykelväg i kommunen, kommunal, meter/inv.	1,7	1,7	1,7	1,7
Nöjd Medborgar-Index - Gång- och cykelvägar	44			
Kommunen har aktuella dokument för att främja miljöanpassade transporter och minskat transportbehov (Ja=1, Nej=0)			1	
Kommunen har aktuella dokument som fyller funktionen av ett kulturmiljöprogram (Ja=1, Nej=0)			1	

Kommunen har aktuella dokument som fyller funktionen av ett grön- och vattenstrukturprogram (Ja=1, Nej=0)			0	
Kommunen har aktuell kommunal energiplan eller dokument som fyller funktionen av en sådan plan (Ja=1, Nej=0)			1	
Kommunen har tillgång till antikvarisk kompetens (Ja=1, Nej=0)			1	
Transporter, inkl. kollektivtrafik				
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	35,4	44,8	48,6	63,3
Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området, (%)	10,0	10,2	10,4	10,8
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	838,5	832,3	825,9	808,9
Bensin- och dieselleverans till vägtransporter, liter/inv			791	778
Bilar, antal/1000 inv	587	592	585	585
Bensinbilar, antal/1000 inv	405	392	372	363
Dieselnbilar, antal/1000 inv	155	170	182	186
Elbilar, antal/1000 inv	0,1	0,3	0,6	1,7
Elhybridbilar, antal/1000 inv	2,4	3,7	5,0	6,9
Laddhybridbilar, antal/1000 inv	0,6	1,1	1,5	2,2
Etanolbilar, antal/1000 inv	20,5	21,0	20,1	20,6
Gasbilar, antal/1000 inv	3,8	3,7	3,8	4,8
Cirkulär ekonomi & hållbar konsumtion				
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	635	675	688	593
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	42	43	37	45
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	8	9	8	9
Gröna frågor, inkl. skyddat natur, ekosystemtjänster m.m.				
Skyddad natur totalt, andel (%)	8,0	8,0	8,0	8,0
Ekologiskt odlad åkermark, andel (%)	4	5	5	5
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	28,6	14,3	14,3	14,3
Total betesmark, hektar	2 952	2 959	2 884	2 882
Slätteräng, hektar	8	10	12	11
Slätteräng, per total betesmark, andel (%)	0,27	0,34	0,42	0,38
Energi				
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv		27		24
Elproduktion totalt inom det geografiska området, MWh	65 533	72 639	60 635	70 034
Elproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)	100	100	100	100
Elproduktion av vindkraft inom det geografiska området, MWh	65 533	72 639	60 635	70 034
Fjärrvärmeproduktion totalt inom det geografiska området, MWh	37 286	37 776		36 360
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)	99,7			99,7
Solcellsanläggningar totalt, installerad effekt (MW)	0,48	1,16	1,63	2,34
Solcellsanläggningar totalt, antal	33	54	80	136